

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.492/2016/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Pallagi Ádám ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek, a dr. Gyökér János ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) II. rendű alperessel szemben szerződés érvénytelensége miatt indított perében a Debreceni Törvényszék 10.P.20.185/2015/22. számú ítélete ellen a felperesek részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az állam terhén maradó kereseti illeték összege 358 600 (háromszázötvennyolcezer-hatszáz) Ft.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen 15 napon belül a II. rendű alperesnek 100 000 (egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A II. rendű alperes, mint hitelező és a felperesek, mint adósok, valamint az I. rendű felperes, mint zálogkötelezett között 2008. február 13. napján CHF alapú forint kölcsönszerződés jött létre 50 109 CHF-nek megfelelő 8 300 000 Ft összegre részben egy korábbi kölcsön kiváltására 2 850 000 Ft összegben, míg a fennmaradó rész szabadon felhasználható volt. A kölcsön biztosítéka volt a hrsz. alatti ingatlanra alapított jelzálogjog. A szerződés I.2. pontja szerint a folyósítás feltétele volt, hogy a felperesek az II. rendű alperes megbízottjánál lakossági folyószámlával rendelkezzenek. A kölcsön törlesztése az I. rendű felperes 2007. évben nyitott folyószámlájáról történt, a II. rendű felperes nem nyitott folyószámlát a kölcsön törlesztése érdekében.

A futamidő 300 hónap volt, így a kölcsön 2033. február 28. napján járt volna le. Az induló THM 7,89 % volt. A felperesek egyetemlegesen kötelezték magukat, hogy a devizában nyilvántartott kölcsönnek az esetleges árfolyamváltozások figyelembevételével

megállapított forint ellenértékét, valamint annak járulékait és a késedelmi kamatot az esedékességkor megfizetik a hitelezőknek. A törlesztőrészlet összege 380 CHF-nek megfelelő forintösszeg volt azzal, hogy 5 éven keresztül a havi törlesztőrészlet állandó, míg az 5. évet követően a törlesztőrészletek devizában történő számítása az egyenletes törlesztőrészletek számításának módszerével történik: az egyes, devizában megállapított törlesztőrészletek fizetendő forintösszegét a bank az általa alkalmazott és az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyamon határozza meg.

A szerződéskötést megelőzően, 2007. december 17. napján a felperesek aláírták a kockázatfeltárási nyilatkozatot.

A felperesek nem teljesítése miatt az II. rendű alperes a kölcsönszerződést a megkötéstől számított 5 éven belül, 2011. vagy 2012. évben felmondta.

A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy a felek közötti kölcsönszerződés érvénytelen, mert az a Hpt. 213. §-a (1) bekezdésének d) és e) pontjaiba ütközik. Másodlagosan a szerződés részleges érvénytelenségének a megállapítását kérték, mert az árfolyamkockázatról nem kaptak megfelelő tájékoztatást. Mindkét esetben kérték, hogy a bíróság az ítélet meghozataláig nyilvánítsa hatályossá a szerződést, és kötelezze az II. rendű alperest, hogy fizessen meg nekik 5 976 715 Ft tőkét és annak 2012. október 16. napjától járó késedelmi kamatát.

Az II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 22. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperesek keresetét elutasította, és kötelezte őket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a II. rendű alperesnek 200 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy 498 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Határozatának indokolása szerint a perbeli szerződés a DH 1. és DH 2. törvények hatálya alá tartozik, mert az a régi Ptk. 685. §-ának b) és e) pontjai alapján fogyasztói kölcsönszerződésnek, míg a Hpt. 2. számú mellékletének III/5. pontja alapján fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a THM-ben nem került feltüntetésre az árfolyamrész, mint költség. A DH 1. tv. 3. §-ának (1)-(3) bekezdései visszamenőleges szerződésmódosítást tartalmaznak annyiban, hogy a (2) bekezdés alapján mind a folyósítás, mind pedig a törlesztés tekintetében a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lép a DH 1. tv. 3. §-ának (1) bekezdésében meghatározott semmis kikötés helyébe. Ennek értelmében a II. rendű alperes által alkalmazott árfolyamrész a jogalkotó visszamenőleges szerződésmódosítása következtében érvényessé vált, ezért nem lehet hivatkozni arra, hogy a THM-ben az árfolyamrész - mint költség - nem került kimutatásra.

A felperesek hivatkozása szerint a számlavezetési díj és az értékbecslés díja sem került feltüntetésre a THM-ben. A Hpt. 213. §-a (1) bekezdésének b) pontja rögzíti azt, hogy a

szerződésben szerepelnie kell az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatónak, és abban szerepeltetni kell az annak számítása során figyelembe nem vett egyéb esetleges költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést. A jogalkotó tehát nem azt kívánta meg, hogy a pénzügyintézet mutassa ki a THM-ben szereplő valamennyi költséget, mivel a szerződés megkötésekor hatályban lévő 47/1997. (III. 5.) Korm. rendelet akképpen rendelkezett, hogy a THM-et, amennyiben a hitel folyósítása egy részletben történik, a rendelet 5. számú melléklete szerinti képlet alapján kell kiszámítani. Ebből következően nem kell a szerződésben azt feltüntetni, hogy a THM-ben milyen költségek szerepelnek, hanem csupán a THM összegét. Ezen túlmenően a felperesek a per során bizonyítani sem tudták, hogy értékbecslési díjat fizettek volna.

A felperesek saját előadása szerint is kizárólag az I. rendű felperesnek volt folyószámlája, és a kölcsön törlesztése kizárólag erről történt. Ezt már a kölcsönszerződés megkötése előtt, és nem annak feltételeként nyitotta meg az I. rendű felperes, ezért ez nem jelentett olyan költséget, amelyet a szerződésben szerepeltetni kellett volna.

A felperesek által hivatkozott 5 éves időszak után a törlesztőrészek összege nem számítható ki sem a szerződés, sem az annak részét képező ÁSZF alapján.

A felperesek nem teljesítése következtében már az első 5 év lejártá előtt felmondásra került a szerződés, tehát nekik felróható okból nem lépett azon létszakába, amikor a törlesztőrészek változó mértékűek lettek volna. Ezért az, hogy ezen törlesztőrészek kiszámíthatóak-e, és így a felek szerződése e körben sérti-e a Hpt. 213. §-a (1) bekezdésének e) pontját, valós kérdésként nem merülhetett fel. A bírói gyakorlat szerint érvénytelenségi keresetet indításához érdek vagy jogi felhatalmazás szükséges. Főszabályként a fél az általa kötött szerződés valamennyi pontjának érvénytelenségére hivatkozhat, amennyiben legalább elvi esély van arra, hogy az a pont ránézve a későbbiekben sérelmet okoz. A felperesek azonban erre, mint érvénytelenségi okra már nem hivatkozhattak, keresetindításuk e tekintetben visszaélészerű joggyakorlásnak minősül, mivel az oldalukon nekik felróhatóan hiányzik az a jogvédelem, ami a keresetindításukat megalapozta volna.

A felperesek nem tudták bizonyítani azon tényállításukat, hogy az árfolyamkockázat kapcsán az II. rendű alperes ügyintézője nem tájékoztatta őket megfelelően, mert szerinte a törlesztőrészletük összege legfeljebb $\pm 10-15\%$ -kal módosulhat, sőt, az ügyintéző személyét sem tudták megjelölni.

A kialakult bírói gyakorlat szerint (6/2013. PJE 1. és 2. pontja) a deviza alapú kölcsönszerződés nem ütközik jóerkölcsbe vagy jogszabályba, e szerződések lényege ugyanis, hogy a fogyasztó tartozását idegen pénznemben, devizában tartják nyilván (kivétel forint), és a kölcsönösszeg folyósítása, valamint annak törlesztése forintban történik (kivétel forint). E szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forint kölcsönnél kedvezőbb kamatérték mellett, devizában adósodott el, amelyből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait. A fogyasztó a kedvezőbb kamatérték ellenében viseli az árfolyamkockázatot, amelyről a Hpt. 203. §-ának (6) és (7) bekezdései alapján, valamint a

2/2014. PJE 1. pontja szerint is tájékoztatni kell a fogyasztót. A 6/2013. PJE 3. pontja szerint a tájékoztatásnak ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészekre. Ki kell továbbá arra is terjednie, hogy az árfolyamváltozás következményeit teljes egészében a fogyasztó viseli és annak nincs felső határa.

A II. rendű alperes az árfolyamkockázatról a szerződésben foglaltakkal és a kockázatfeltáró nyilatkozattal megfelelően tájékoztatta a felpereseket. A felek szerződésének I. pontja ugyanis rögzíti, hogy a kölcsönösszeg CHF-ban kerül nyilvántartásra, és a folyósítást követően a tartozás devizában kerül megállapításra. A szerződés III. pontja szerint a kölcsön törlesztése akképpen történik, hogy a devizában nyilvántartott kölcsön - az esetleges árfolyamváltozások figyelembevételével megállapított - forint ellenértékének megfelelő összeget kell esedékességkor az adósoknak - a felpereseknek - a II. rendű alperesnek, mint hitelezőnek megfizetniük. A kockázatfeltáró nyilatkozat egyértelműen meghatározza, hogy az egyes törlesztőrészek hogyan kerülnek kiszámításra, valamint a deviza árfolyama napról-napra változik, CHF esetében bármilyen irányba és bármilyen mértékben. Ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege nem állapítható meg előre. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben emelkedhet. Amint arra a 6/2013. PJE rámutat, a II. rendű alperest nem terhelte a jövőre vonatkozó becslési vagy a múltra vonatkozó, a devizaárfolyamok változását érintő kimutatási kötelezettség.

Mindezek miatt az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, mint alaptalant, s a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján marasztalta a felpereseket az II. rendű alperes perköltségében, míg a felperesek költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a keresetüknek történő helyt adást kérték. Változatlanul állították, hogy a THM nem került megfelelően meghatározásra, ami nem tette lehetővé, hogy a különböző hitelintézetek kölcsönei közül a fogyasztó választhasson. A kölcsön összege 8 300 000 Ft volt, amelyből 2 850 000 Ft egy korábbi kölcsön kiváltását szolgálta, azonban a számlájukra nem 5 450 000 Ft érkezett meg, csupán 5 443 930 Ft, amelyből következően kellett lennie olyan költségnek, amely levonásra kerül, ám a szerződésben nem szerepelt. Emiatt a II. rendű alperesnek kellett volna bizonyítania azt, hogy milyen költségeket és milyen jogcímen vontak le. Helytelennek tartják azt az álláspontot, hogy a THM-ben nem kell feltüntetni azt, milyen költségek szerepelnek abban. A THM ugyanis nem csak egy szám, hanem egy konkrét adatokat tartalmazó képletből kiszámított valós érték, melynek funkciója a kölcsönök összehasonlítása. Emiatt a képletet a fogyasztónak is tudnia kell ellenőrizni, amelyhez minden költségelem ismerete szükséges. Változatlanul az az álláspontjuk, hogy a THM-nek a számlavezetési díjat is tartalmaznia kell, mert a számla léte a kölcsön folyósításának feltétele. A számla nyitására a perbeli kölcsön felvétele miatt került sor, értelemszerűen még a szerződés megkötése előtt. A törlesztőrészek öt év utáni kiszámíthatóságát vizsgálni kellett volna, mert önmagában a szerződési rendelkezés tisztességtelen és semmis volta teljes egészében független attól, hogy az adott rendelkezés

érvénybe lépett-e avagy sem. A banki tájékoztatás erősítette meg bennük a köztudatban lévő 15 %-os árfolyamváltozás mértékét, melyet a PSzÁF tájékoztatók is tartalmaztak. Erre hivatkoztak a beadványaikban, azonban a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmát az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, kizárólag a tanúbizonyítás hiányát róta fel nekik. A II. rendű alperes nem az esedékesség napját megelőző utolsó napon érvényes árfolyamban vette figyelembe a törlesztőrészletet, hanem minden esetben a befizetés megérkezésekor irányadó árfolyamot alkalmazta, vagyis előfordult, hogy az átutaláskor még nem lehetett kiszámítani, mennyi lesz a törlesztőrészlet, mert azt a II. rendű alperes a jóváíráskor váltotta át. Az ezzel összefüggő bizonyítási kérelmüket az elsőfokú bíróság nem teljesítette, azzal nem is foglalkozott.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a fellebbezést alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállási része pontosításra, míg az indokolási része - többek között a fellebbezésben foglaltak miatt - kiegészítésre szorul.

Pontosítandó a megállapított tényállás mindenekelőtt annyiban, hogy a perbeli kölcsönszerződés felmondására 2011. év őszén került sor. A felperesek 2012. október 15. napján 13 187 059 Ft befizetésével az alperes felé fennálló tartozásukat rendezték, majd az elszámolás eredményeként a II. rendű alperes a felperesek részére teljesített 1 398 457 Ft-ot.

Az elsőfokú ítélet helytelenül tartalmazta a felperesek kereseti kérelmét, ugyanis az a per folyamán módosításra került. Így a 10. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítetten - melyet a felperesek 12. sorszám alatt pontosítottak - az érvénytelenség megállapítását kérték azzal, hogy a szerződést a bíróság az ítélethozatalig nyilvánítsa hatályossá, és kötelezze az alperest javukra 4 578 258 Ft megfizetésére, másodlagosan pedig a részbeni érvénytelenség megállapítását kérték az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezések tekintetében. Hivatkoztak arra, hogy a THM-ben nem került feltüntetésre az

- árfolyamrészről eredő költség,
- a számlavezetési díj,
- az értékbecslés díja,

másodlagosan:

- a törlesztő részlet összege nem volt kiszámítható a napi több árfolyam miatt, valamint
- az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatást nem kapták meg.

A jegyzőkönyvben rögzítetten előadták, hogy „másra az érvénytelenség körében nem hivatkozunk.”

Az elsőfokú bíróság ítélete részben a fellebbezésben előadottak miatt is a következők szerint szorul kiegészítésre.

A fellebbezés 1. és 3. pontjai a THM-re vonatkoznak. Ebben a körben arra hivatkoztak a felperesek, hogy a DH.1. törvény alapján történt visszamenőleges jogszabály-módosítás nem eredményezheti azt, hogy a THM-ben ne kellett volna feltüntetni az árfolyamrést, továbbá vitatták, hogy a jogszabály alapján nem kellett volna feltüntetni azt, hogy a THM-ben milyen költségek szerepelnek. Ezzel szemben a Hpt. kizárólag a THM éves, százalékban kifejezett mértékének a szerződésben való feltüntetését írja elő, illetve a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb költségek meghatározását és összegét, illetve az ezekre vonatkozó becslést.

Ugyancsak alaptalan az arra történő hivatkozás, hogy az árfolyamrés költségként történő feltüntetésének hiánya a Hpt. 213. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján semmis volna. A 2/2014. számú PJE határozat 3. pontja tisztességtelennek minősítette a különmű árfolyamok alkalmazását és kimondta, hogy a tisztességtelen költség feltüntetésének a hiánya nem minősíthető jogszabályba ütközőnek.

Az értékbecslési díjjal összefüggésben a felperesek arra hivatkoztak, hogy nem tudják, fizettek-e értékbecslési díjat, azonban ezt a szerződésnek akkor is tartalmaznia kellett volna, ha annak összege 0 forint, amely álláspont nem tartható, mert a szerződésnek a fizetendő összeget kell tartalmaznia, a 0 Ft pedig nem fizetendő összeg. A 2008. február 1. napjától érvényes hirdetmény szerint a felperesek 2008. február 13. napi hitelfelvétele „akciós” volt, értékbecslési díjat fizetni nem kellett. A hirdetmény tartalmazta az „akciós saját banki hitel kiváltására” cím alatt, hogy nem kell megfizetni a hitelbiztosítéki érték-megállapítási díjat. A felek szerződése értelmében a hirdetmény a kölcsönjogviszony részévé vált.

A felperesek számítása alapján különbözet jelentkezett az igényelt összeg, a kiváltandó hitel kiegyenlítésére fordítandó összeg és a folyósított összeg között, amely számítás azonban téves volt. Az alperes 21. sorszám alatt csatolta a hitelkiváltás igénylő lapot, melynek kelte: 2008. január 28. napja; ekkor a felperesek 2 854 037 Ft-ban jelölték meg a kiváltandó hitel nagyságát. Ez az összeg a hitel folyósításának időpontjában, 2008. február 19. napján 2 856 070 Ft volt a számviteli bizonylat szerint, ekképp helyes volt a felperesi számlára utalt 5 443 930 Ft összeg.

A számlavezetési díj tekintetében a fellebbezés arra hivatkozott, hogy 2007-ben kizárólag azért került megnyitása a folyószámla, mert ezzel indult el a kölcsönigénylési folyamat. Az alperes a 21. sorszámú beadványában csatolta az I. rendű felperes 2007. augusztusban megkötött számlaszerződésének 2007. szeptember 22. napjától 2007. október 27. napjáig terjedő időszakra vonatkozó kivonatát, melyből megállapítható, hogy miután ez az időszak még a folyósított hitelt megelőző időszak, azon tranzakciók jelentkeztek, nevezetesen a felperesek által korábban felvett és a perbeli kölcsönrel kiváltott hitelre vonatkozóan, illetőleg jelenleg is élő forinthitelekhez kapcsolódóan.

A törlesztőrészletek 5 év utáni kiszámíthatóságával összefüggésben a kölcsönszerződés III.2. pontja tartalmazza, hogy a törlesztőrészletek száma 300. A tőke és a hiteldíj havonta minden hónap 4. napján esedékes, 380 svájci franknak megfelelő 62 390 Ft összegben. Megállapodtak abban is a felek, hogy a kölcsön folyósítását követő naptári hónap 4.

napjától számított 5 éven keresztül a kölcsön havi törlesztőrészelete állandó, fix törlesztőrészlet. A kölcsön folyósítását követő naptári hónap 4. napjától számított 5. évet követően a törlesztőrészletek devizában való számítása az egyenletes törlesztőrészlet számításának módszerével történik, az egyes devizában megállapított törlesztőrészletek fizetendő forintösszegét pedig a bank az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyamon határozza meg. A törlesztőrészletek, illetve azok forintösszege a deviza árfolyamváltozások és a hiteldíj esetleges változásai folytán értelemszerűen előre nem kiszámíthatók, miként ezt a Kúria Pfv.VI.20.963/2015/7. szám alatti ítélete is tartalmazza.

Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányára történt hivatkozás kapcsán az ítélet tábla utal a 2/2014. PJE határozat 1. pontjára, melynek értelmében a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, amely szerint az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a régi Ptk. 209. §-ának (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az árfolyamváltozásból eredő többletfizetési kötelezettség - az úgynevezett árfolyamkockázat - korlátlanul a fogyasztót terheli. A szerződéskötés időpontjában hatályos Hpt. 203. §-ának (6) és (7) bekezdései értelmében a lakossági ügyféllel kötött devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyam változásában rejlő kockázatra a fogyasztó figyelmét külön kockázatteltérő nyilatkozatban kell felhívni. Ennek megtörténtét a 7/F/1. alatt csatolt kockázatteltérő nyilatkozat igazolja, melyet a felperesek aláírtak.

A törlesztőrészletek és a több napszaki árfolyam közötti ellentmondásra vonatkozóan az elsőfokú bíróság ítélete valóban nem tartalmaz indokolást, azonban miután a felperesek teljes kereseti kérelmét elutasította, és a peranyagból erre vonatkozóan is levonható következtetések, azt az ítélet tábla az alábbiak szerint pótolja:

A felperesek azt kifogásolták, hogy napi több árfolyam esetén nem állapítható meg, melyik árfolyam az irányadó a törlesztőrészlet pontos összegének a kiszámításakor. Itt felhívja az ítélet tábla a Kúria Pfv.VI.20.970/2015/6. számú határozatát, mely szerint ebben az esetben az esedékesség napját megelőző napon esedékes utolsó árfolyam az irányadó, mert minden újabb árfolyam közzététele folytán a megelőző árfolyam a hatályát veszítette. Annak elszámolása pedig ebben a perben nem vizsgálható.

A leírtak miatt az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helyben hagyta a fenti pontosítással és kiegészítéssel, valamint a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján az állam terhén maradó kereseti illeték összegét érintő

korrekcióval, ugyanis azt az 5 976 715 Ft pertárgyérték alapulvételével kellett meghatározni.

A felperesek a fellebbezési eljárásban pervesztesek lettek, ezért az ítélet tábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján őket kötelezte a jogi képviselővel eljáró II. rendű alperes költségének megtérítésére. A perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alapján, ám a (6) bekezdés szerint a kifejtett tevékenységgel arányosan mérsékelt összegben állapította meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, s a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2016. szeptember 29. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -